

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Ústí nad Labem

Inspekční zpráva

Základní škola J.E.Purkyně a ZUŠ Libochovice

Vrchlického 284, 411 17 Libochovice

Identifikátor: 600081770

Zřizovatel: Město Libochovice, Náměstí 5. května 48, 411 17 Libochovice

Školský úřad Litoměřice, Na Valech 525, 412 01 Litoměřice

Termín konání orientační inspekce: 9. - 10. května 2000

Čj.	083 210/00-4017
Signatura	of2zt113

OBOROVÁ STRUKTURA ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY

Základní umělecká škola (ZUŠ) byla původně pobočkou ZUŠ Lovosice. Zastupitelstvo města Libochovice požadovalo zřízení samostatné ZUŠ s odůvodněním převažujícího počtu externích pedagogických pracovníků a z toho vyplývající nepravidelnosti výuky. Doplněnou zřizovací listinou ze dne 15. listopadu 1995 byla ZUŠ s platností od 1. ledna 1996 připojena k ZŠ J.E.Purkyně jako součást jedné příspěvkové organizace s právní subjektivitou, s kapacitou 150 žáků. Funkci vedoucí odloučeného pracoviště (ZUŠ) vykonává zástupce ředitele ZŠ. V letošním školním roce je vyučováno celkem 108 žáků v hudebním a výtvarném oboru.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ V HUDEBNÍM A VÝTVARNÉM OBORU

Vzdělávací program ZUŠ vytváří dostatečný prostor pro individuální rozvoj a celkový umělecký růst žáků. Členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá platným učebním osnovám a časová dotace jednotlivých předmětů schváleným učebním plánům pro ZUŠ (MŠMT ČR ze dne 26. června 1995, čj. 18.418/95 s účinností od 1. září 1995).

Hudební obor (HO)

V HO bylo hospitováno celkem v šesti hodinách ve hře na klavír, klarinet, zobcovou flétnu, kytaru a hudební nauku (HN). Další informace nutné k posouzení celkové úrovně vyučování byly získány z třídní dokumentace učitelů a z protokolu závěrečných a postupových zkoušek.

Plánování a příprava výuky vychází z ročního plánu práce školy. Individuální plány jednotlivých žáků obsahují jak základní cíle, tak výběr studijního materiálu, který stanoveným cílům odpovídá.

Kvalifikovanost výuky je zajištěna odbornou i pedagogickou způsobilostí vyučujících. Požadavek odborné způsobilosti nespĺňuje pouze jedna vyučující. Zde je však (vzhledem k jejímu věku) reálná možnost dalšího odborného studia. Navíc tento nedostatek nemá výraznější vliv na kvalitu výuky. Většina vyučujících prošla profesionální uměleckou praxí, někteří i nadále působí jako výkonní hudebníci.

Učebny ZUŠ jsou umístěny v pronajatých prostorách zámku Libochovice a podle názoru inspekce jsou nevyhovující. Naprosto nevhodné je vnitřní členění celého prostoru, protože většina učeben je průchozích. Vyučování je průběžně narušováno příchody a odchody žáků. Nedostatečnou zvukovou izolací dochází ke vzájemnému rušení, což klade zvýšené nároky na soustředění žáků i na psychiku vyučujících. Škola nemá vlastní sál. Pro svá veřejná vystoupení má sice omezené možnosti používat za úhradu akusticky dokonalého sálu v zámku, avšak s rizikem vypovězení sjednaného termínu ze strany správce objektu.

Vybavení učeben odpovídá současným finančním možnostem školy. Po ukončení činnosti pobočky a zřízení samostatné ZUŠ při ZŠ J.E.Purkyně byly všechny dosud užívané pomůcky staženy do ZUŠ Lovosice. Pro výuku hry na klavír je k dispozici křídlo, v ostatních učebnách je alespoň jeden klávesový nástroj s konstantním laděním. Ostatní učební pomůcky jsou postupně doplňovány včetně audiotechniky a elektronických klávesových nástrojů.

Výuka hry na hudební nástroje je individuální, ve skupinách je vyučována pouze hudební nauka a souborová hra. Nově se ve spolupráci se ZŠ utváří dětský pěvecký sbor, který umožňuje realizovat hudební aktivity i těm žákům, kteří nedochází do ZUŠ na pravidelnou výuku.

Naplňování jednotlivých skupin je v souladu s učebními plány. Organizace, metody a formy

práce v individuální nástrojové výuce jsou převážně tradiční s důrazem na samostatnou domácí přípravu žáka. V hudební nauce převládá frontální způsob výuky, navíc při hospitaci měla výuka převážně poslechový charakter, přičemž vyučující zcela nevyužil daných možností pro větší aktivizaci žáků např. formou problémového vyučování.

Motivace žáků prolínala celým vyučovacím procesem s cílem zkvalitnit především jejich domácí přípravu. Určitý motivační prvek přináší do výuky i průběžné hodnocení žákova výkonu. Běžný je i pravidelný osobní kontakt s rodiči. Většina vyučujících používá ve výuce vlastních praktických ukázek při řešení a procvičování nových technických problémů studovaných skladeb. Zadávané úkoly z hlediska náročnosti i svým rozsahem odpovídají schopnostem a věkovým možnostem jednotlivých žáků.

Vztahy učitelů a žáků jsou založeny na vzájemné důvěře. Průběžně jsou rozvíjeny schopnosti žáků prezentovat své dovednosti na veřejnosti. Z toho důvodu je proto přiměřená pozornost věnována i hře zpaměti. V průběhu inspekce nebyly zaznamenány nežádoucí projevy v chování žáků, většina z nich projevuje pozitivní vztah ke vzdělávání.

Postupové zkoušky jsou organizovány v souladu s platnými osnovami pro ZUŠ a je o nich vedena předepsaná dokumentace. Výsledky v soutěžích ZUŠ jsou přiměřené velikosti školy, zejména struktury HO. V přípravě žáků na umělecké školy (zejména konzervatoře) je ZUŠ relativně úspěšná. Při přípravě talentovaných žáků je hodnocena dobře spolupráce s Konzervatoří v Teplicích.

Hodnocení kvality vzdělávání v HO

Výuka hudebního oboru je organizována v souladu s učebními plány. Obsahová náplň učebních osnov je respektována v rámci povolené tolerance. Ve vyučovacím procesu převažuje individuální forma vyučování, která vede žáky k získání potřebných znalostí a technických dovedností ve hře na sólový nástroj. Inspekce kladně hodnotí ustavení pěveckého sboru, kde najdou uplatnění další žáci, kteří nemají možnost učit se hře na některý z hudebních nástrojů. Kritické připomínky jsou zejména k prostorovým podmínkám výuky.

Kvalitu vzdělávání v HO hodnotí inspekce jako velmi dobrou.

Výtvarný obor (VO)

Základní umělecká škola poskytuje vzdělávání v malém výtvarném oboru, který čítá 20 žáků rozdělených do dvou skupin, z toho 11 v přípravném studiu. Od poslední inspekce nedošlo v počtu žáků k podstatným změnám. Ve VO vyučuje v rozsahu šesti vyučovacích hodin týdně jedna učitelka (kmenově ZUŠ Lovosice) odborně i pedagogicky způsobilá.

Vzdělávání vychází z učebních plánů vydaných MŠMT ČR a platných učebních osnov. Hodinová dotace je v souladu s učebními plány a všechny předepsané vyučovací předměty jsou vyučovány. Tematické plány oboru jsou průběžně aktualizovány, předepsaná třídní dokumentace je řádně vedena a ředitelem školy kontrolována.

Prostorové podmínky VO jsou nevyhovující. K dispozici je učebna, která zároveň slouží pro hudební obor k výuce hudební nauky. Poněkud stísněný prostor neumožňuje vybavit učebnu specializovaným nábytkem a pomůckami, jako např. stolky se sklopnou deskou, malířské stojany, grafický lis, keramická pec atd. Chybí i další skladovací prostory pro uložení pomůcek, materiálu a archivu žákovských prací.

V průběhu inspekce bylo hospitováno v jedné tříhodinové lekci. K celkovému posouzení úrovně vzdělávání ve VO posloužila i prohlídka archivovaných výtvarných prací žáků.

Motivace i vlastní zadání vycházely z dokončování rozpracovaných výtvarných prací, někteří žáci pokračovali v nově zadaných úkolech v rámci výtvarné řady, kde jsou vedeni k chápání problému z různých úhlů pohledu. Vyučování charakterizovala klidná tvůrčí atmosféra, která potvrdila vstřícný vztah učitelky k žákům.

Hodnocení kvality vzdělávání ve výtvarném oboru

Základem organizace vzdělávání VO je kolektivní vyučování, které vychází z individuálního vedení žáka ve skupině a podporuje tak rozvoj jeho výtvarného cítění a tvůrčího myšlení. Celkové hodnocení výkonu žáků respektuje požadavky platných učebních osnov. Výsledky vzdělávací činnosti jsou úměrné současným personálním a materiálně-technickým podmínkám

Inspekce hodnotí celkově kvalitu vzdělávání výtvarného oboru jako dobrou s tím, že zejména prostorové podmínky oboru neumožňují plně rozvinout tvořivé schopnosti žáků.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Řízení ZUŠ má relativní samostatnost a není bezprostředně závislé na řízení ZŠ. To se týká i systému plánování, který je vzhledem k celkovému počtu pracovníků jednoduchý. Plány práce na jednotlivé školní roky, obsahující hlavní úkoly a časový harmonogram jednotlivých akcí jsou zaznamenávány posloupně do zvláštního sešitu. Pracovníci školy jsou s nimi seznamováni na úvodním jednání pedagogické rady ZUŠ, kde mají zároveň možnost připomínkování.

Umělecká rada není na škole ustavena, zástupce ředitele ZŠ se zúčastňuje jednání umělecké rady ZUŠ na úrovni okresu především při přípravě soutěží.

Ve škole jsou vyučovány obory v souladu s rozhodnutím o zařazení do sítě škol MŠMT ČR, výuka na ZUŠ probíhá podle schválených učebních plánů.

Tento systém plánování je vzhledem k velikosti školy funkční a naprosto přehledný. Inspekci je hodnocen jako dobrý.

Organizování

Organizační uspořádání školy je dáno počtem pracovníků a postavení školy v rámci jednoho právního subjektu. Řízením ZUŠ je pověřen zástupce ředitele ZŠ. Na škole pracuje celkem šest pedagogických pracovníků, z toho dva pouze na částečný úvazek. Jediným poradním a zároveň metodickým orgánem je pedagogická rada, která se schází cca 5 - 6x ročně. Z jednání jsou pořizovány zápisy, které kromě presence obsahují program a stručný obsah jednání. Předávání informací pracovníkům školy mimo jednání pedagogické rady je založeno na pravidelném osobním kontaktu, zástupce pro ZUŠ se schází s ředitelem ZŠ cca 2x týdně. V ředitelně ZŠ jsou též uloženy osobní spisy všech pracovníků ZUŠ i ostatních subjektů, které jsou součástí ZŠ.

Výuka na ZUŠ se řídí obecně závaznými právními předpisy, vedení předepsané dokumentace upravující výchovně vzdělávací činnost se od poslední inspekce výrazně zlepšilo. Kmenové výkazy individuálně vyučovaných žáků jsou součástí třídní knihy a proto by neměly být vedeny odděleně.

Ze strany inspekce jsou připomínky k obsahu školního řádu, který není vyvážený z hlediska práv a povinností žáků (zákonných zástupců). Navíc obsahuje některá ustanovení týkající se spíše bezpečnostních předpisů pro pracovníky školy (manipulace s elektrickými spotřebiči) a také zákazy pro žáky mimo působnost školy.

Výroční zpráva je sestavována na úrovni celého subjektu, zástupce ředitele dodává pouze podklady vztahující se k vlastní činnosti ZUŠ.

Organizační systém školy je funkční, inspekci je hodnocen jako dobrý.

Vedení a motivování pracovníků

Při vedení a motivování pracovníků spoléhá zástupce ředitele spíše na dobrovolnou pracovní kázeň a iniciativu pracovníků. Případné problémy se snaží řešit dohodou a zejména vlastním příkladem. Při hodnocení pracovníků preferuje především nadstandardní výsledky ve výchovně-vzdělávací práci v oblasti soutěží, přípravy žáků k talentovým zkouškám na umělecké školy a veřejných vystoupení. Jeho návrhy týkající se pohyblivých složen platu bývají vedením ZŠ akceptovány.

Inspekce hodnotí úroveň vedení a motivování pracovníků jako dobrou.

Kontrolní mechanismy

Vnitřní systém kontroly je vypracován na ZŠ, zást. ředitele pro ZUŠ provádí pouze kontrolu procesu vzdělávání (hospitace, sledování úrovně výsledků na žákovských vystoupeních školy) a vedení třídní dokumentace. Hospitace při vyučování jsou prováděny diferencovaně cca 3x ročně u každého učitele. O provedených hospitacích jsou vedeny zápisy na interním tiskopisu, obsahující základní údaje o sledované hodině, její hodnocení a podpis vyučujícího. Obecné závěry z hospitací jsou předmětem jednání pedagogické rady.

Inspekce považuje kontrolní mechanismy za dostačující a hodnotí tento úsek jako dobrý.

Hodnocení kvality řízení

Rozsah řídicí činnosti je ve srovnání se samostatnými ZUŠ do určité míry zredukován, protože část zodpovědnosti za tuto oblast je přenesena na ředitele ZŠ. Vzhledem k počtu pracovníků ZUŠ byl vytvořen poměrně jednoduchý systém kontroly a řízení, který je funkční a odpovídá místním podmínkám.

Inspekci je hodnocena kvalita řízení jako dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Inspekční zpráva čj. 083 418/98-4017,
- plán práce ZUŠ, výroční zpráva ZŠ a ZUŠ,
- protokoly o komisionálních zkouškách,
- třídní knihy pro individuální a kolektivní vyučování, kmenové výkazy,
- katalogy o průběhu studia, výkazy žáků a vyučovacích hodin,
- zřizovací listina a rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol,
- hospitační záznamy zást. ředitele a inspekce,

- rozvrhy jednotlivých učitelů ZUŠ, přihlášky do ZUŠ,
- katalog nastudovaných skladeb,
- kniha úrazů, školní řád, zápisy z porad.

ZÁVĚR

ZUŠ tvoří jeden celek se ZŠ J.E.Purkyně. ale ve své činnosti má relativní samostatnost. Výběr žáků je omezen na spádovou oblast Libochovic. Ačkoli se jedná o školu malou, je tvořena kolektivem převážně kvalifikovaných a zkušených pedagogů. Škola má proto srovnatelné výsledky ve výchovné a vzdělávací práci s ostatními ZUŠ - zejména v přípravě žáků k dalšímu studiu na středních uměleckých školách i v soutěžích ZUŠ v oborech, které jsou na škole vyučovány.

Vzhledem k nevyhovujícím prostorovým podmínkám inspekce doporučuje řediteli ZŠ i jeho zástupci pro ZUŠ

- *dále jednat se zřizovatelem o možnosti získání vhodnějšího objektu,*
- *v personální oblasti usilovat o úplnou odbornou i pedagogickou způsobilost vyučujících,*
- *v oblasti řízení upravit současné znění školního řádu ZUŠ na základě připomínek ČŠI.*

Vzhledem k celkovým výsledkům ve výchovně-vzdělávací práci i v oblasti řízení hodnotí ČŠI ZUŠ Libochovice jako dobrou.

V průběhu inspekce nebylo zjištěno neefektivní vynakládání finančních prostředků ze státního rozpočtu.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Jan Svoboda	v. r.

V Jablonci nad Nisou dne 29. května 2000

Datum a podpis ředitele stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 30. 5. 2000

Razítko

Ředitel základní školy	Podpis
Mgr. Josef Krob	v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti základní umělecké školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel základní umělecké školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	23. června 2000	083 259/00-4017
Zřizovatel	23. června 2000	083 260/00-4017

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		nebyly podány